

Cohen

algemeen overleg aangegeven dat ik geen behoefte heb aan de motie van de heer Wijn. Ik voel helemaal niets voor strafbaarstelling van illegaliteit. De heer Wijn zei: het gaat mij om het voorkomen en het bestrijden van illegaliteit. Hij kan er echter niet omheen dat je je voortdurend moet realiseren wat de middelen zijn die je daarbij hanteert. Ik kan mij niet voorstellen dat hij meent dat ieder middel het beoogde doel zou moeten dienen.

De heer **Wijn** (CDA): Hoe beoordeelt de staatssecretaris het feit dat illegaliteit als zodanig wel strafbaar is in Duitsland en België? Ik begrijp dat er verschillen zijn tussen die landen; wellicht kan hij daarop ingaan. Hoe beoordeelt de staatssecretaris het feit dat uit de praktijk diverse malen is aangegeven dat strafbaarheid van illegaliteit wellicht wel helpt? Vindt hij het dan niet nodig dat in ieder geval nader te onderbouwen?

Staatssecretaris **Cohen**: Voorzitter! Wat mij betreft hebben wij een stelsel waarmee wij, rekening houdend met de problematiek van illegaliteit en met de problematiek van uitzetting, op een goede manier uit de voeten kunnen. Als het nodig is, sluiten wij op in het kader van de vreemdelingenbewaring ter fine van uitzetting. Dat moet het doel wezen en als je dat doel niet kunt bereiken op die manier, moet je ook niet daarmee doorgaan.

In de tweede plaats biedt ook de Vreemdelingenwet via de ongewenstverklaring, waarover ik overigens een nadere notitie heb toegezegd, middelen om tot strafbaarstelling over te gaan. Ik vind dat eerlijk gezegd voldoende.

Ik zie niet in wat nu een nadere strafbaarstelling bijdraagt aan de bestrijding van illegaliteit. De huidige regeling biedt, zoals ik al zei, wat mij betreft voldoende mogelijkheden om illegaal verblijf te bestrijden door die mogelijkheid van inbewaringstelling en door die ongewenstverklaring.

De heer **Wijn** (CDA): Voorzitter! Vragen heeft dan weinig zin, maar laten we dan tenminste constateren dat ik hier vraag om een vergelijking tussen Duitsland en België en dat daar een non-antwoord op komt. Laten we voorts constateren dat ik vraag om te kijken naar wat mensen uit de praktijk roepen en dat daar

ook een non-antwoord op komt. Dan is het gewoonweg onwil van de staatssecretaris en met onwillige honden is het slecht hazen vangen.

Staatssecretaris **Cohen**: Voorzitter! Ik wil graag herhalen wat ik zonet zei: ik vind dat het stelsel dat wij hebben, voldoende kan functioneren. Ik heb ook in de richting van de heer Niederer gezegd – mevrouw Albayrak heeft dat ook nog een keer gezegd – dat we met de bevoegdheden die er zijn en met de regelingen die er zijn, nog voldoende mogelijkheid hebben om dat waar mogelijk beter op elkaar af te stemmen en te zorgen dat we daar, in het licht van de proportionaliteit die hier aan de orde is, voldoende mee uit de voeten kunnen. Kortom, ik heb er geen behoefte aan – ik heb dat eerder gezegd – om een dergelijk onderzoek te gaan verrichten.

Wat de motie van mevrouw Halsema betreft herhaal ik dat ik het onderzoek waar zij om vraagt, al tijdens het algemeen overleg heb toegezegd. In die zin is wat mij betreft de motie overbodig.

Wat haar dictum betreft wijs ik erop dat artikel 7a, vierde lid, alleen maar ziet op een grenshospitium; dat ziet niet op artikel 26 van de Vreemdelingenwet. Nu is dat niet zo verschrikkelijk, want ten aanzien van datgene wat zij vraagt, heb ik al gezegd dat ik dat zal gaan doen. In die zin is de motie wat mij betreft overbodig.

Mevrouw **Halsema** (GroenLinks): Maar, voorzitter, ik vroeg niet om een onderzoek. Ik vroeg om het stellen van nadere regels. De staatssecretaris heeft gelijk dat ik artikel 26 erbij had moeten noemen.

Staatssecretaris **Cohen**: Ja, ik heb u gezegd dat ik bereid ben om dat te doen.

Nog even in de richting van mevrouw Albayrak: zij wijst er terecht op dat ik heb gezegd dat ik mijn best zal doen om te zien of die vervroeging mogelijk is. Maar ik voeg daar wel aan toe dat ik toen ook heb gezegd – dat heb ik helaas niet voor niets voor gezegd – dat ik niet uitsluit dat het pas kan bij de invoering van de Vreemdelingenwet.

De heer **Niederer** (VVD): Voorzitter! Nog één vraag aan de staatssecretaris, inzake het project dat momenteel loopt in Alphen aan den Rijn,

betreffende vreemdelingen die strafrechtelijk zijn gedetineerd. Is hij bereid om vreemdelingen die daaruit ontslagen worden, aansluitend op te nemen in het vreemdelingenrechtelijke circuit ter uitzetting? Ik doel op het VRIS-project: vreemdelingen in de strafrechtsketen. Is hij bereid om dat in ieder geval door te zetten in Alphen aan den Rijn – ik begrijp dat dit per 1 april afloopt – en om zo mogelijk te zorgen dat het verder geïmplementeerd wordt in Nederland?

Staatssecretaris **Cohen**: Voorzitter! Ik heb net toevallig vandaag daarover een brief gekregen die dezelfde vraag stelde. Ik moet dat nog nader onderzoeken om te kijken wat de mogelijkheden daartoe zijn. Maar op zichzelf, wat dat VRIS-project betreft, wijs ik erop dat dit het soort projecten betreft waaraan ik heb gerefereerd, toen ik zei dat ik dat nadere onderzoek ook naar het in elkaar schuiven van die zaken mogelijk moeten maken.

De beraadslaging wordt gesloten.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Aan de orde is het debat naar aanleiding van een algemeen overleg op 10 maart 1999 over de **Contactplanbijeenkomst van 11 t/m 22 januari 1999**.

□

De heer **Van Middelkoop** (GPV): Mevrouw de voorzitter! Een van de meest besproken onderwerpen in het politiek en bestuurlijk verkeer tussen Nederland en de Nederlandse Antillen de laatste jaren is de situatie in Koraal Specht. Dat mag bekend zijn. Ook tijdens de laatst gehouden Contactplanbijeenkomst in Willemstad is daarover uitvoerig van gedachten gewisseld, overigens zonder dat wij, de leden van de Eerste en de Tweede Kamer en onze Antilliaanse collega's, erin slaagden daarover een geheel gemeenschappelijke tekst in het Contactplan op te nemen. De staatssecretaris weet dat, want hij heeft het verslag van onze bijeenkomst gekregen. Ook hebben wij een bezoek gebracht aan de gevangenis zelf.

Nederland is op tal van manieren bereid de Antillen bij de oplossing

Van Middelkoop

van dit ernstige vraagstuk bij te staan, zowel met mankracht als met financiële middelen. Ook dat weet iedereen. Voor een goede beoordeling van een situatie in Koraal Specht worden wij geholpen met de rapportages van het Comité ter voorkoming van foltering en onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing. Vorig jaar bijvoorbeeld ontvingen wij nog een zeer uitvoerige reactie van de Nederlands-Antilliaanse regering op een eerder dat jaar verschenen CPT-rapportage, een rapportage die wij desgevraagd eveneens mochten ontvangen. Dat was plezierig.

Wie schetst dan ook onze verbazing toen wij de staatssecretaris de vorige week hoorden zeggen dat de Antilliaanse minister van justitie, de heer Marta, vermoedelijk niet bereid zou zijn om het eerdaags te verwachten nieuwste CPT-rapport openbaar te maken. Ik kreeg zelfs even de indruk dat de staatssecretaris eraan twijfelde of hij het rapport zelf wel zou krijgen. Dat zou natuurlijk een gotspe zijn. De staatssecretaris mag uitleggen, zo hij dat wil, hoe hier formeel de bevoegdheden liggen en of er een recht is dit rapport "onder de pet te houden" – ik zal die uitdrukking één keer gebruiken en daarna nooit meer – waarom het vorige jaar wel openbaarheid mogelijk was en nu wellicht niet. Politiek is het, gelet op alle aandacht die wij aan Koraal Specht hebben gegeven en op grond van onze verplichting ingevolge artikel 43 van het Statuut ook moeten geven, onaanvaardbaar wanneer wij geen inzage zouden krijgen in de nieuwste CPT-rapportage. Zo gaan wij niet met elkaar om binnen ons Koninkrijk, zeker niet waar het een zaak van mensenrechten betreft. Ik wil daarover een motie indienen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

van mening, dat voor een goede beoordeling van de situatie in de gevangenis Koraal Specht de rapportages van het Committee for the Prevention of Torture (CPT) van groot belang kunnen zijn;

gehoord de mededeling van de

staatssecretaris van BZK dat de Antilliaanse minister van justitie niet voornemens is het een dezer dagen te verwachten nieuwe rapport van het CPT openbaar te maken;

van oordeel, dat het niet aanvaardbaar is wanneer betrokken volksvertegenwoordigers, gelet op hun uit het Statuut van het Koninkrijk voortvloeiende verantwoordelijkheden voor de verwezenlijking en waarborging van de fundamentele rechten en vrijheden, geen kennis zouden kunnen nemen van voornoemde rapportage;

verzoekt de regering te bevorderen dat het CPT-rapport openbaar wordt gemaakt en in elk geval ter kennis wordt gebracht aan de leden van de Staten-Generaal,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Deze motie is voorgesteld door de leden Van Middelkoop, Te Veldhuis, Scheltema-de Nie, Gortzak, Van der Knaap en Rosenmöller.

Zij krijgt nr. 2 (26404).

De heer Van Middelkoop (GPV): Mevrouw de voorzitter! Het mag duidelijk zijn dat wij alleen maar om openbaarheid vragen in elk geval voor ons, maar de consequentie daarvan is dat het evenzeer ondenkbaar zou zijn wanneer onze collega's aan de overzijde niet over het rapport zouden kunnen beschikken. Zij kunnen echter best voor hun belangen opkomen. Dat hoeven wij niet te doen.

□

De heer Te Veldhuis (VVD): Voorzitter! De heer Van Middelkoop sprak het begrip "onder de pet houden van informatie" met enige aarzeling uit, omdat dit in de Kamer inmiddels een beladen begrip is geworden. De fractie van de VVD vindt dat in een open samenleving alle beschikbare informatie bij de overheid als uitgangspunt openbaar moet zijn. Anders kan de overheid, die toch voor en vanwege de bevolking optreedt, niet goed worden gecontroleerd. Van het beginsel van openbaarheid moet je alleen bij hoge uitzondering afwijken, bijvoorbeeld als het gaat om de staatsveiligheid. Die grondhouding, die gedragsregel, zou ook moeten

gelden binnen het Koninkrijk der Nederlanden. Wij vinden dat er geen enkele reden is om informatie over koninkrijksaangelegenheden onder die pet te houden.

In dit licht vinden wij het al heel verwonderlijk dat de regering van de Nederlandse Antillen een eigenge maakt evaluatierapport over de Kustwacht niet blootgeeft aan de openbaarheid en zelfs niet ter beschikking stelt van de Nederlandse minister van Defensie. Dan vraag je je af: valt er wat te verbergen, waarom doe je zo geheimzinnig? Die schijn van geheimzinnigheid dreigt nu ook als het inmiddels derde rapport van het CPT over Koraal Specht niet openbaar gemaakt zou worden. De waarheid en de werkelijkheid over wat daar gebeurt, moet niet worden verbloemd, ook niet als de informatie niet prettig of niet vleidend zou zijn. Het onderwerp "waarborgen van mensenrechten" is een koninkrijksaangelegenheid. Om te kunnen controleren of die rechten in Koraal Specht worden geschonden, hebben wij als parlementariërs nu eenmaal correcte informatie nodig. En daarom heb ik de motie van harte mede ondertekend.

Voorzitter! Als het goed was, zou de motie onnodig en overbodig zijn. De regering van de Nederlandse Antillen heeft de schijn tegen als zij het rapport van het CPT niet aan de openbaarheid prijsgeeft. Wij roepen met anderen de staatssecretaris van BZK op om openbaarheid te bepleiten bij de regering van de Nederlandse Antillen. Het betreft hier een koninkrijksaangelegenheid. Beschouw de motie, zo zeg ik tegen de staatssecretaris, dus als een steun in de rug om dat te gaan doen.

□

De heer Gortzak (PvdA): Mevrouw de voorzitter! Toen deze kwestie in het algemeen overleg aan de orde was, reageerde de staatssecretaris op de vraag of het rapport al dan niet openbaar gemaakt moest worden, nogal laconiek. De ondertoon was zo'n beetje: wij weten al hoe erg het is. Ik vermoedde zelfs daarachter nog de gedachte: als het niet bekendgemaakt wordt, is het waarschijnlijk nog erger. En dat is waarschijnlijk ook het geval.

Ik vind het een onaangename ontwikkeling dat voor de koninkrijksregering relevante informatie niet aan haar ter beschikking wordt

De heer Van Middelkoop (GPV)

gesteld. Misschien ben ik in de war, maar ik meen dat de koninkrijks-regering de geadresseerde is van het CPT. Er is al gewezen op artikel 43 van het Statuut, waaruit voortvloeit dat de koninkrijksregering indirect verantwoordelijk is voor de situatie in Koraal Specht. Nu na twee alarmerende rapporten de derde rapportage er is, lijkt die indirecte verantwoordelijkheid en daarmee ook de verantwoordelijkheid van het Nederlandse parlement – dat tenslotte de regering moet controleren – nog nadrukkelijker in zicht te komen. Om die reden heeft onze fractie de motie van de heer Van Middelkoop medeondertekend.

□

Staatssecretaris **G.M. de Vries:** Mevrouw de voorzitter! Ik wil beginnen met een wellicht gerezen misverstand uit de wereld te helpen. Het Comité ter voorkoming van foltering en onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing (CPT) van de Raad van Europa rapporteert in dit geval aan de koninkrijksregering. Dat wil in ieder geval zeggen dat de rapportage rechtstreeks aan de koninkrijksregering is geadresseerd en via het ministerie van Buitenlandse Zaken, zoals te doen gebruikelijk is, zal worden doorgeleid naar de Antilliaanse regering.

Ik hecht eraan om nog een keer te benadrukken, zoals ik ook in het algemeen overleg heb gedaan, dat er de afgelopen maanden intensief overleg is geweest tussen beide regeringen met de uitdrukkelijke bedoeling van beide regeringen om de problematiek van Koraal Specht daadkrachtig te bestrijden onder verantwoordelijkheid van de Antilliaanse regering. De koninkrijksregering is zeker verantwoordelijk voor het waarborgen van de mensenrechten, maar de zorgplicht berust in eerste en tweede instantie bij de betrokken regering. Wat betreft het justitieel beleid is dat heel in het bijzonder het geval. De Antilliaanse regering, in het bijzonder de minister van justitie van de Antillen, heeft het CPT uitgenodigd om hem te adviseren over het verbeteringsproces in de strafgevangenis Koraal Specht op Curaçao. Zoals bekend, is die uitnodiging aanvaard en heeft het bezoek plaatsgevonden. Deze week zal het rapport van het CPT worden aangeboden aan de koninkrijksregering, die dat zal doorgeleiden naar de Antilliaanse regering.

Ik kom nu op het dictum van de motie. Het CPT-rapport zal zeker ter kennis worden gebracht aan de leden van de Staten-Generaal en de Staten van de Nederlandse Antillen, zoals de heer Van Middelkoop eraan toevoegde. Dat spreekt in een

democratie natuurlijk van zelf. De enige vraag is of dat vertrouwelijk of openbaar zal gebeuren. De praktijk van het CPT is dat deze rapportages in de regel openbaar worden gemaakt door de regering aan wie zij zijn geadresseerd. Het CPT doet dat niet eigenmachtig, maar laat dat aan de regering door wie de rapportage is besteld, als ik het zo mag formuleren. Dat is in dit geval de koninkrijksregering aan wie het rapport wordt geadresseerd. In dat verband zal dan ook overleg plaatsvinden. Men kent aan de overzijde het gevoel van zowel de Kamer als de Nederlandse regering op dit punt. Ik zie geen overwegende bezwaren tegen openbaarmaking van dit rapport, maar ik wil graag nog in goed overleg met de Antilliaanse regering daarover spreken. Het lijkt mij dat wij in dat goede overleg tot een oplossing kunnen komen in het belang van alle betrokken partijen. Ik hoop dat ook deze zaak kan worden geregeld in de sfeer die de afgelopen maanden het overleg tussen beide regeringen heeft gekenschetst. Ik hoop dat dit op korte termijn aanwijsbaar tot de zo noodzakelijke resultaten zal kunnen leiden.

De heer **Van Middelkoop** (GPV): Ik begrijp een paar dingen niet. Goed overleg is natuurlijk prima, maar dat kan op dit punt toch maar tot één conclusie leiden: openbaarmaking en in elk geval bekendmaking aan parlementariërs. Als dat zo is, waarom zegt de staatssecretaris dat dan niet?

Staatssecretaris **G.M. de Vries:** Het spreekt voor zichzelf dat het rapport ter kennis wordt gebracht aan de parlementen. Dat staat buiten kijf. De vraag is of het vertrouwelijk of openbaar ter kennis wordt gebracht aan de parlementen. Ik vind het elegant om daarover eerst overleg te hebben met de regering van de Nederlandse Antillen voordat de koninkrijksregering daarover een beslissing neemt. Ik heb dat punt dus in overweging gegeven aan mijn Antilliaanse collegae. Zij bestuderen deze kwestie op dit moment. Ik verwacht op korte termijn hun reactie.

De heer **Van Middelkoop** (GPV): Wij hebben dit debatje omdat de staatssecretaris vorige week één ding zei, namelijk: de minister van justitie van de Nederlandse Antillen

G.M. de Vries

overweegt om het rapport niet openbaar te maken. Als ik toen had geweten wat ik nu weet, was dit debat waarschijnlijk niet nodig geweest. Mag ik nu vragen of het de inzet en, eerlijk gezegd, ook de uitkomst van het overleg zal zijn dat het rapport openbaar wordt gemaakt? De staatssecretaris en wij, parlementariërs, slaan immers een figuur als wij tegen journalisten die ons bijvoorbeeld tijdens onze laatste reis naar de Antillen hebben vergezeld, moeten zeggen: wij mogen het wel inzien, maar jullie niet. Dat kan niet meer in dit dossier, zo meen ik.

Staatssecretaris **G.M. de Vries**: Het gevoelen van de Kamer is kristalhelder. Ik heb vooruitlopend op dit debat uiteraard dat gevoel al overgebracht aan de collega's aan de overzijde. Het is nu een kwestie van goede collegiale verhoudingen om de Antilliaanse regering even de tijd te laten om zich een nader beeld te vormen van de situatie. Men kent de inhoud van het rapport niet, ik trouwens ook niet, omdat het deze week, ik denk morgen, aan de koninkrijksregering zal worden aangeboden. Dan zal nader overleg over deze kwestie plaatsvinden. Ik neem mij voor dat de Kamer daarover van mij nadere informatie zal ontvangen nog voordat de motie in stemming komt.

De beraadslaging wordt gesloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is het debat naar aanleiding van een algemeen overleg op 10 februari 1999 over het **Programma beheer**.

De heer **Rietkerk** (CDA): Mevrouw de voorzitter! Allereerst wil ik iets zeggen over een grotere rol voor particuliere organisaties. Het verslag is onduidelijk over de rol van samenwerkingsverbanden in gebieden. De CDA-fractie dient daarom de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat voor het realiseren van de ecologische hoofdstructuur de betrokkenheid en het draagvlak van particuliere organisaties onmisbaar is;

voorts overwegende, dat op dit moment alleen de Dienst landelijk gebied contracten kan afsluiten en financiële middelen aan individuele ondernemers kan overmaken;

verzoekt de regering de bekende samenwerkingsverbanden in gebieden, de milieucoöperaties, agrarische natuurverenigingen en markes een rol te geven als het gaat om de contract- en financiële bevoegdheid,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Rietkerk, Ter Veer, M.B. Vos en Stellingwerf. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 12 (25420).

De heer **Rietkerk** (CDA): Over de fiscale vergoedingen voor agrarisch natuurbeheer het volgende. Het verslag van het overleg geeft aan dat de groenregelingen verkend worden, maar dat op korte termijn geen resultaten verwacht mogen worden. Dit is te passief. De CDA-fractie dient daarom de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat het realiseren van de ecologische hoofdstructuur door particulieren gestimuleerd moet worden;

verzoekt de regering de mogelijkheden van fiscale voordelen uit te werken voor particulieren bij het realiseren van de ecologische hoofdstructuur, en hierover eind 1999 te rapporteren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Rietkerk, Stellingwerf en M.B. Vos. Naar mij

blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 13 (25420).

De heer **Rietkerk** (CDA): Mijn laatste punt gaat over de rietmaaivergoeding. Verleden week donderdagmorgen stond ik met mijn laarzen in het rietland van nationaal park de Weerribben. Mij werd toen duidelijk dat de regeling voorkoming verbossing rietlanden hard nodig is. Het behoud van natuur- en landschapsdoelen is aan de orde en dan moet je tijdig maaien. Anders schieten de boompjes als paddestoelen uit de grond en verbost het gebied. Echter, de regeling schiet op dit moment tekort. Daarom dient de CDA-fractie de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat de natuur- en landschapsdoelen gerealiseerd worden door het tijdig maaien van het riet in voor verbossing gevoelige rietlanden;

verzoekt de regering het besluit voorkoming verbossing rietlanden zodanig aan te passen, dat ook particuliere eigenaren en pachters van waterschappen in aanmerking komen, en per 1 januari 2000 een goede structurele regeling voor het voorkomen van verbossing van rietlanden van kracht te laten zijn,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Rietkerk, Augusteijn-Esser, Stellingwerf en M.B. Vos. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 14 (25420).

De heer **Rietkerk** (CDA): Ik heb ten slotte nog één vraag. Kunnen de gelden uit 1998, die onterecht niet aan de rietmaaivergoeding uitgegeven zijn, maar aan andere doelen, ook in 1999 worden toegevoegd? Waar zijn deze gelden overigens gebleven?

Mevrouw **Swildens-Rozendaal** (PvdA): Voorzitter! Mijn fractie is